

סדר פסח ברוח מגילת העצמאות

הוספת סדר היום הדמוקרטי לסדר הפסח, תשפ"ג – 2023

חג חירות שמח! בידך הצעה לסדר הכוללת דברי ברכה, קטעי קריאה ושירה ברוח מגילת העצמאות. החירות בידך לבחור ולשלב כמומלץ בדף, או באופן אחר המתאים לך ולמסובים לשולחן הסדר.

לקריאה עם ההסברים לצלחת הפסח בתחילת הסדר

והגדת ביום ההוא לאמור:

בכל דור ודור חייב אדם לראות עצמו מחויב לשמירה על ערכי הצדק והחירות. על אחת כמה וכמה במידה טובה כפולה ומכופלת נדגיש הלילה הזה את הקשר בין חג החירות למגילת העצמאות.

במה נשתנה הסדר הזה מכל הסדרים?

בסדר הפסח עכשיו, בחג החירות הזה, הוספנו לצלחת הפסח את דגל ישראל. נצטט מהמגילה את פסקת ההתגברות המוסרית, שניסחו אבותינו ואמותינו לתפארת מדינת ישראל. נזכור ונזכיר כי חג החירות משותף לכל - ללא הבדל מוצא, דת, גזע ומין, ללא אפליה בין עדות ישראל, בין שמאל ובין ימין, בין דתיים לחילונים, בין יהודים ללא יהודים, "כי גרים היינו בארץ מצרים". נדגיש את החזון הלאומי והלכות הדמוקרטיה הישראלית, ונאמר יחדיו:

"כָּל דַּכְּכִין יִיְתִי וְיִיכֹל, כָּל דָּרְצִירָה יִיְתִי וְיִפְסַח..." (כל הרעב יבוא ויאכל, כל הצריך יבוא ויפסח)

מְדִינַת יִשְׂרָאֵל תְּהֵא פְתוּחָה לְעֵלְיָהּ יְהוּדִית וְלִקְבוּץ גִּלְיָהּ;

תִּשְׁקַד עַל פְּתוּחַ הָאָרֶץ לְטוֹבַת כָּל תּוֹשְׁבֶיהָ;

תְּהֵא מְשֻׁתָּה עַל יְסוּדוֹת הַחֲרוּת, הַצֶּדֶק וְהַשְּׁלוֹם לְאוֹר חַזוֹנָם שֶׁל נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל;

תִּקְיָם שׁוּוִיּוֹן זְכוּיּוֹת חֲבֵרְתִי וּמְדִינִי גַּמָּר לְכָל אֲזַרְחִיָּה בְּלִי הַבְּדֵל דָּת, גֶּזֶע וּמִיּוֹן;

תִּבְטִיחַ חֶפְשׁ דָּת, מְצַפּוֹן, לְשׁוֹן, חֲנוּךְ וְתִרְבּוּת; תִּשְׁמַר עַל הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל כָּל הַדְּתוֹת.

נוסיף כוס מקדימה לברכה על היין. נרים כוס מים לברכה

המים מקור החיים

מסמלים את החירות שאליה נולדנו, ואליה התייחסנו כמובנת מאליה. נודה על שהדמוקרטיה הישראלית ממשיכה להרוות את צימאוננו לחירות ולצדק ומאפשרת לנו לחגוג את סדר הפסח בדרכנו. נתמוך בלוחמות ובלוחמי החירות הממשיכים מסורת יהודית עתיקת יומין. נייחד את הרגע ונקדיש אותו למשפחה ולחברים/ות ולחברים/ות כמשפחה. לעיתים אנחנו טועים ומתייחסים אליהם כמובן מאליו, אבל הם המים החיים המשקים את כל הטוב שבחינו.

על כן נרים כוס ברכה

לכבוד כל מי שנמצא איתנו הלילה הזה

לחיים! לחיים! לחיים!

אפילו כולנו חכמים כולנו נבונים כולנו יודעים את התורה. מצווה עלינו לשוחח על ערכי הצדק והשוויון בהקשר לחג החירות וסיפור יציאת מצרים, וכל המרבה לספר בשבחי הדמוקרטיה הרי זה משובח

שלטון דמוקרטי אמיתי הוא אותו שלטון, המותר בידי אדם מספיק חופשי, ובו בזמן דואג לכך שלא יעשה שימוש רע בחופש הזה.
אלברט איינשטיין

את האנרכיה ידחה כל אדם נבון; בדיקטטורה יבחל כל אדם חופשי. התבונה והחרות כאחת מחייבות בדרך כלל את הכרעת הרוב, בתנאי שהרוב יכבד את זכויות המיעוט.
מנחם בגין

דמוקרטיה היא לא רק זכותו של הרוב לשלוט ולמשול, אלא בעיקר היא זכותו של המיעוט להיות שונה אך שווה.
ד"ר אחמד טיבי

נשים שייכות לכל המקומות שבהם נעשות החלטות. זה לא צריך להיות כך שנשים הן היוצאות מהכלל.
רות בידר גינסבורג

מוזמנים לעדכן את דברי החכם במדרש ארבעת הבנים

כנגד ארבעה בנים דיברה תורה...

אחד חכם ואחד רשע ואחד תם ואחד שאינו יודע לשאול...
חכם מה הוא אומר?

"מה העדות והחוקים והמשפטים אשר עליהם בנויה מדינתנו?"
ואף אתה אמור לו כהלכות המדינה: פתוחה לעליה יהודית ולקיבוץ גלויות, שוקדת על פיתוח הארץ לכל תושביה, מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום, לאור חזונם של נביאי ישראל.
(מתוך 'הגדת העצמאות', אהרן מגד, 1952)

והגדת דיינו ברוח הזמן

דיינו

אילו הינו שרים היום שקודמינו הקימו את מדינת ישראל היהודית והדמוקרטית ובראשה שלוש ראשויות אבל לא כתבו את מגילת העצמאות לתפארת מדינת ישראל **דיינו**

אילו הינו מציינים היום שאבותינו ואימהותינו כתבו את מגילת העצמאות לתפארת מדינת ישראל אבל לא קיבצו גלויות, בנו מערכת חינוך קידמו יצירה ותרבות והפריחו את השממה **דיינו**

אילו הינו מספרים היום שאבותינו ואימהותינו קיבצו גלויות, בנו מערכת חינוך קידמו יצירה ותרבות והפריחו את השממה אבל לא זכינו בהסכמי שלום עם חלק משכננו **דיינו**

אילו היינו זוכרים היום שזכינו בהסכמי שלום עם חלק משכננו אבל לא הייתה לנו כיפת ברזל שתגן עלינו מאלו שעדיין אויבינו **דיינו**

אילו היינו גאים היום לומר שיש לנו כיפת ברזל שמגינה עלינו גם מהתקפות אויבים מבחוץ וגם מהתקפות על הדמוקרטיה שלנו מבפנים **דיינו**

אבל

השנה הדמוקרטיה שלנו מותקפת מבפנים, ולכן לא נוכל לומר דיינו כהרגלנו.
להיפך, נזעק בקול גדול "דיינו" מסוג חדש המזהיר מפני הסכנה:

- די** להרוס את כל מה שבנינו!
- די** לנתץ את הדמוקרטיה!
- די** לעקר את מערכת המשפט!
- די** לפגוע בחירותנו!

די דיינו, די דיינו, די דיינו דיינו דיינו X2

נרים כוס לברכה

ברוח התקווה הממלאת את לבנו נברך את כל אחינו ואחיותינו הנלחמים על הדמוקרטיה, החירות, השוויון, השלום והאחוה. נדאג שעוד יישמע בכל בית ישראל ובחוצות העולם קול ניצחון הדמוקרטיה, קול ששון וקול שמחה, קול רינה וקול דיצה, קול שלום, רעות ואחוה.

לחיים!